Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0517U000184

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-03-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалець Тетяна Захарівна
2. Moskalets Tetiana Zakharivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 09-03-2017

Спеціальність за освітою: 7.130103

Місце роботи здобувача: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: м. Біла Церква, пл. Соборна, 8/1

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: м. Біла Церква, пл. Соборна, 8/1

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.17

Тема дисертації:

1. Механізми формування та прояву еколого-адаптивних властивостей представників триби Triticeae за різних чинників навколишнього середовища

2. The mechanisms of formation and manifestation of ecology-adaptive properties of representatives of the tribe Triticeae under different environmental factors

Реферат/анотація:

1. Об'єкт - рослини, популяції та угруповання Triticum aestivum L., Secale cereale L., Triticale trispecies Shulind. Мета - встановити та обґрунтувати особливості формування і прояву біопотенціалу представників триби Triticeae за критеріями механізмів адаптивності в умовах екологічного випробування рослин - Поліссі й Лісостепу. Методи: загальнонаукові методи; спеціальні: польові, лабораторні; молекулярно-генетичні; фізико-хімічні; математично-статистичні методи. Досліджено параметри структурно-функціональних ознак рослин триби Triticeae в умовах Полісся й Лісостепу, на основі чого виділено маркерні ознаки як критерії проявів механізмів адаптивності; ідентифіковано рослинні форми T. aestivum за молекулярно-генетичними й біохімічними маркерами посухо, зимо- й морозостійкості; ранжовано рослини за стабільністю й

пластичністю насіннєвої продуктивності; за онтогенетичними особливостями та архітектонікою рослини триби Triticeae диференційовано на інтенсивний, помірно інтенсивний та помірно екстенсивний типи розвитку, а за критеріями життєвості-життєздатності - на високий, помірно високий та середній віталітет, стратегії адаптивності якого дозволяють успішнішо інтродукувати рослини в нові для них умови з метою найповнішої реалізації та управління їх біопотенціалом; - доведено, що рослини злакових культур на різних ієрархічних рівнях виробляють багаторівневу систему пристосувальних реакцій (фізіолого-біохімічних, морфологічних, онтогенетичних), що дозволяє їх ранжувати на групи за потенційною екологічною валентністю щодо стійкості до посухи (ксерофітний та мезофітний типи розвитку), несприятливих умов зимового періоду (високою, середньою й слабкою зимо- та морозостійкістю) та фотоперіодичною чутливістю (сильно чутливі, середньо- та малочутливі); на біоцентричних засадах системно-цільового підходу подано теоретичне обґрунтування й розв'язання наукової проблеми щодо з'ясування особливостей формування і прояву біопотенціалу представників триби Triticeae за критеріями механізмів адаптивності в умовах Полісся й Лісостепу та показані способи керування їхньою життєвістю-життєздатністю. На прикладі екологічного випробування високоадаптивних рослинних форм триби Triticeae показано шлях до вирішення проблем зменшення генетичного різноманіття та пестицидного пресингу на довкілля в умовах сучасних змін клімату; розроблено інформаційну модель реалізації біопотенціалу представників триби Triticeae за критеріями механізмів адаптивності (маркерів та маркерних ознак), яка лежить в основі керування функціональними й продуктивними можливостями рослин, а також виступає інструментарієм розширення формотворчого процесу. Сфера - збереження і збільшення біорізноманіття, навчальний процес.

2. The object - plants, populations and communities Triticum aestivum L., Secale cereale L., Triticale trispecies Shulind. The aim - to establish and justify the features of the formation and manifestation of biopotentials members of the tribe Triticeae criteria for the mechanisms of adaptability in terms of environmental testing plants - Polissya and Forest. Methods: The general scientific methods, laboratory and mathematical-statistical methods. Scientific novelty. Parameters studied structural and functional features of the tribe Triticeae plants in terms of Polesie and forest-steppe, based on what is selected criteria marker signs as manifestations of the mechanisms of adaptability; identified plant form T. aestivum by molecular-genetic and biochemical markers of drought, frost and zymo-; ranked by plant stability and plasticity seed productivity; by ontogenetic features and architectonics plants tribe Triticeae differentiated intensive, moderately intense and moderately extensive type of development, and the criteria of vitality, viability - at high and moderately high and medium vitalitet, strategies adaptability which can successfully introdukuvaty plants in the new conditions for them with a view the most complete implementation and management of biopotentials. Proved that the plant cereal crops at different hierarchical levels produce multilevel system adaptive responses (physiological, biochemical, morphological, ontogenetic), allowing them to rank groups of potential ecological valence for resistance to drought (xerophytic and mesophytic types of) adverse conditions winter (high, average and weak winter and frost) and photoperiodic sensitivity (highly sensitive, medium and insensitive); biotsentrychnyh on the basis of a system-based approach presents a theoretical study and solve scientific problems to clarify the characteristics of the formation and manifestation biopotential members of the tribe Triticeae criteria for the mechanisms of adaptability in terms of Polesie and forest-steppe and shows how to manage their vitality, viability. For example, environmental testing vysokoadaptyvnyh plant forms tribe Triticeae show a way to solve the problems of reducing genetic diversity and pesticide pressure on the environment in modern climate change; The information model implementation biopotential members of the tribe Triticeae the criteria of adaptability mechanisms (markers and marker signs), which is the basis of management functionality and productive capacity of plants and acts as formative tools enlargement process. Scope - preserving and increasing biodiversity learning process.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибальченко Володимир Корнійович
2. Rybalchenko Volodymyr

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Патика Володимир Пилипович
2. Патика Володимир Пилипович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зверковський Василь Миколайович

2. Зверковський Василь Миколайович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесніченко Олена Валеріївна

2. Колесніченко Олена Валеріївна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Пахомов Олександр Євгенійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні

Пахомов Олександр Євгенійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.